

Strategisk utveckling

2016-11-18

Ärende
TN 2015-1526

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Information om presentation av utredningens planeringsramverk och utkast till skisser på trafikeringen

Ärendebeskrivning

Under ett informationsmöte 2016-11-18 kl. 10.00 – 12.00 med kommunerna och under ledning av trafikförvaltningen presenterades bland annat Citybanan och utredningens planeringsramverk för pendeltågen och regionaltågen samt utkast till skiss på trafikeringen av pendeltågen 2018.

Sammanfattning

Trafikförvaltningen har genomfört ett informationsmöte med kommunerna med mål och syfte att informera om Citybanan och planeringsramverket för pendel- och regionaltågstrafiken. Under mötet presenterades även utkast på skisser för trafikeringen av pendeltågstrafiken 2018. Under mötet poängterades betydelsen av ett väl utvecklat samarbete mellan trafikförvaltningen, Trafikverket, kommunerna samt tågoperatören. Under mötet framkom även betydelsen av planeringsramverket som grunden för att utveckla pendeltågstrafiken på ett smart sätt.

Informationsmötet som inleddes av trafiklandstingsrådet omfattade även presentationer från Trafikverket som presenterade projektet Citybanan och status på arbetet med underhållsåtgärder på Getingmidjan.

Efterföljande presentation från MTR som blivande operatör för pendeltågstrafiken omfattade deras vision, syn på uppdraget samt deras förebereelser i översiktliga termer.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef strategisk utveckling

Planeringsramverk för pendel- och regionaltågstrafiken

2016-11-18

Jens Plambeck

Avdelningschef Strategisk utveckling

Carl Silfverhielm

Spårtrafikstrateg

Agenda

- Planeringsramverk
 - Bakgrund
 - Process
 - Lärdomar
 - Beslut

- Skiss på trafikering 2018
 - Bakgrund
 - Arbetssätt
 - Kommunpåverkan

Uppdraget

- **Trafiknämnden beslöt 29 April 2014 att studera**
 - Pendeltåg i relation till regionaltågen med Citybanan i bruk
 - Innovativa lösningar
 - Nattrafik
 - Utvecklad trafik mot Enköping, Hölö, Nykvarn, Bro et.c.
 - Samarbete med kommuner och angränsande län
 - Ostlänkens möjligheter
- **Politisk överenskommelse i Mälardalen om gemensamt regionaltågssystem**
 - Överenskommelsen beslutades av trafiknämnden **11 mars 2014.**
 - Egna fordon
 - Gemensamt taxesystem.
 - Uppsala-Stockholm fastställs efter fortsatt utredning.

Process

Infoförende
2015-02-03

Remissutskick
2015-06-04

Beslut
2016-11-29

Före

Vår 2015

Sommar
2015

Höst 2015-
Vår 2016

Sommar/
höst 2016

Sen

- Underlagsdiskussioner förs i olika sammanhang

- Tidig dialog
- Utredningsarbete
- Kunskapande
 - Natt, Bro, Hölö...

- Hearing
- Remissinstanser

- Kompletterande utredningar
- Remisshantering
- Slutsatser

- Trafiksimulering
- Förankring ramverk

- Genomförande från 2018
- Utvecklingsuppdrag

Utredningen – lärdomar 1 (2)

- *Snabbpendeltåg*
 - *Lockar fler resenärer*
 - *Ligger i linje med RUFSS-planeringen*
 - *Mälardalens stationsstruktur passar inte för snabbpendeltåg*
 - *Är en högre ambition i fysiska förutsättningar, planering, ledning och utförande av trafiken*

- *Genomgående regionaltågstrafik*
 - *Lockar fler resenärer*
 - *Ger bättre produktionsekonomi*
 - *Knyter ihop södra och norra delen av Mälardalen/Länet*

- *Behåll 15-minutersbasen på pendeltågen*
 - *Behåller 15-minutersbasen på matarbusstrafiken*
 - *Ligger i linje med Trafikförsörjningsprogrammet*

Utredningen – lärdomar 2(2)

- *Vi **kan inte** köra mycket mer trafik 2018 än idag*
 - *Vändstationer utanför citybanan*
- *Vi **behöver** köra tågen på ett smartare sätt*
 - *Genom ett trafikupplägg som fördelar resenärerna klokare mellan tågen*
 - *Genom att förtäta lågtrafikens 30 min intervall för att öka attraktiviteten*
- *Största vinsten 2018 med Citybanan är att vi kan köra tågen på ett **smartare** sätt.*

Planeringsramverk

– Mål för trafiken

- Korta restider
- Robusthet
- Effektivt resursutnyttjande
- Trängsel på acceptabel nivå
- Stödja RUFs och relevanta policydokument

– Principer för pendeltågstrafikeringen

- Behåll kvartstrafiken som bas
- Trafik utöver kvartstrafiken kan gå som snabbpendeltåg där det passar
- Snabbpendeltåg passar på Nynäsbanan, Märsta, Södertälje
- Alla tåg bör stanna överallt på Arlanda-Uppsala, Mäljarbanan och Gnestapendeln

– Principer för snabbpendeltågstrafiken

- Snabbpendeltåg ska stanna vid stationer med anslutande spårtrafik
- Snabbpendeltåg ska stanna vid kommuncentrum med större bussterminal
- Varje regional kärna får en snabbpendeltågstation
- Snabbpendeltågen bör köra förbi 4-5 stationer per bangren

– Principer för regionaltågstrafikeringen

- Regionaltågstrafiken mellan Uppsala och Stockholm ska i hög grad bedrivas som genomgående trafik från södra Mälardalen via Arlanda
- Tågtrafik Uppsala – Knivsta – Märsta ska säkerställas

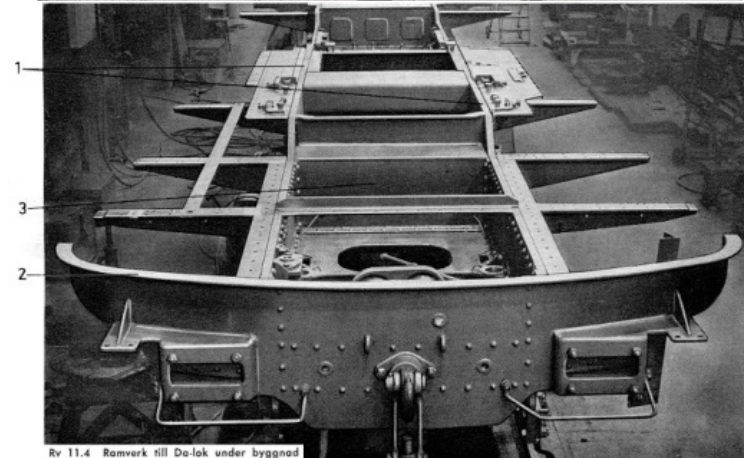
Planeringsramverk - utvecklingsuppdrag

- ***Tillsammans med Trafikverket och operatörer utveckla arbetsätt och metoder för trafikledning***
 - Trafikledningsfunktionen delas mellan Trafikverket och Operatören
- ***Infrastrukturen och trafiken ska utvecklas i samverkan med varandra***
 - Tydligt planeringsramverk anger riktning för fortsatt trimning
- ***Se över busstrafiken och samplanera buss- och tågtrafik***
 - SL-trafiken är ett gemensamt system
 - Se till att använda tåg- och bussresurserna där de gör mest nytta
- ***Inarbete planeringsramverkets påverkan på övriga strategiska processer***
 - Resultat av den här sortens utredningar ska in i det strategiska ramverket, RUF
- ***Verka för att MÅLAB tar fram en handlingsplan för trafiken Stockholm – Uppsala***
 - Movingogiltighet, fordonsförsörjning, avtal med operatör.....

Planeringsramverk för Pendel- och regionaltågstrafiken

Planerar för beslut i Trafiknämnden 29 november 2016

- Beslut om ramverk för trafikplaneringen efter 2018
 - som ger **långsiktig styrning** och **flexibilitet** att anpassa trafiken till
 - förändrade förutsättningar
 - dragna erfarenheter
 - succesiva infrastrukturutbyggnader
- Trafikförvaltningen i samarbete med Trafikverket och trafikoperatören (MTR) fattar beslut om tidtabell **inom planeringsramverket**

Rv 11.4 Ramverk till Da-lok under byggnad

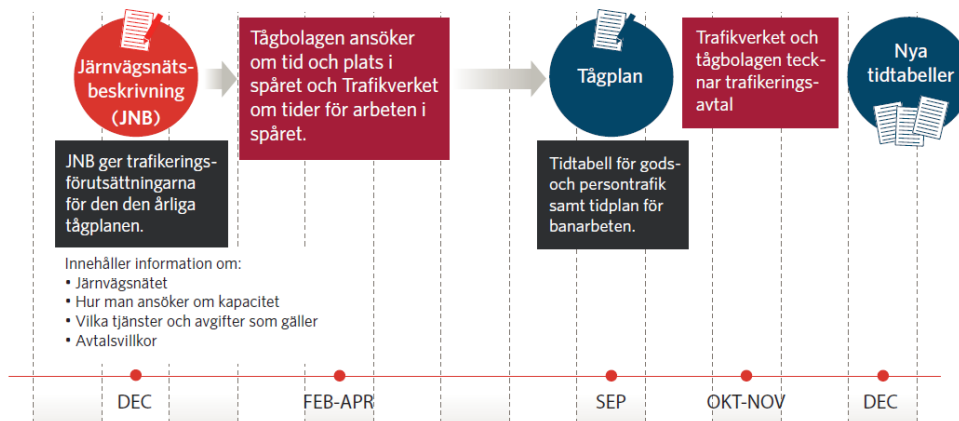
PENDELTÅGSTRAFIKEN SKISS 2018

- Möjligt utfall av föreslaget planeringsramverk

Tidplan pendeltågstrafiken

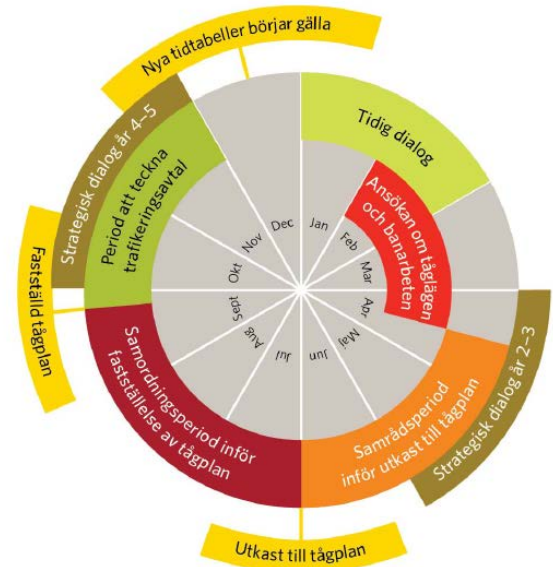
Datum	Milstolpe
18 nov 2016	Regionalt möte om pendeltågen
<i>29 nov 2016</i>	<i>Trafiknämnden behandlar planeringsramverket</i>
20 jan 2017	Info Trafiknämnden om pendeltågstrafiken 2018
1 feb 2017	Låst underlag kapacitetsansökan T18 Trafikverket
10 jul 2017	Citybanan öppnar
22 sep 2017	Fastställd tågplan Sverige T18 där bland pendeltågen
17 dec 2017	Trafikstart T18

Trafikverkets kapacitetstilldelningsprocess

Tågbolagen ansöker om tid och plats i spåret och Trafikverket om tider för arbeten i spåret.

Trafikverket och tågbolagen tecknar trafikeringsavtal

Nuläge pendeltågstrafikplanering

- T18 skissarbete
 - Grundlösning 16 tåg/h genom Citybanan
- Helhetsvärderas och jämföras
 - Kostnad och nytta
- Utnyttja Citybanans potential
 - Planeringsdiskussioner har förts med en rad aktörer
 - Större möjlighet att optimera pendeltågstrafiken efter länets behov
- Möjlighet till korrigerings och komplettering till 2020
 - Belastning på tågen och resandemönster följs upp
 - Infrastrukturen utvecklas

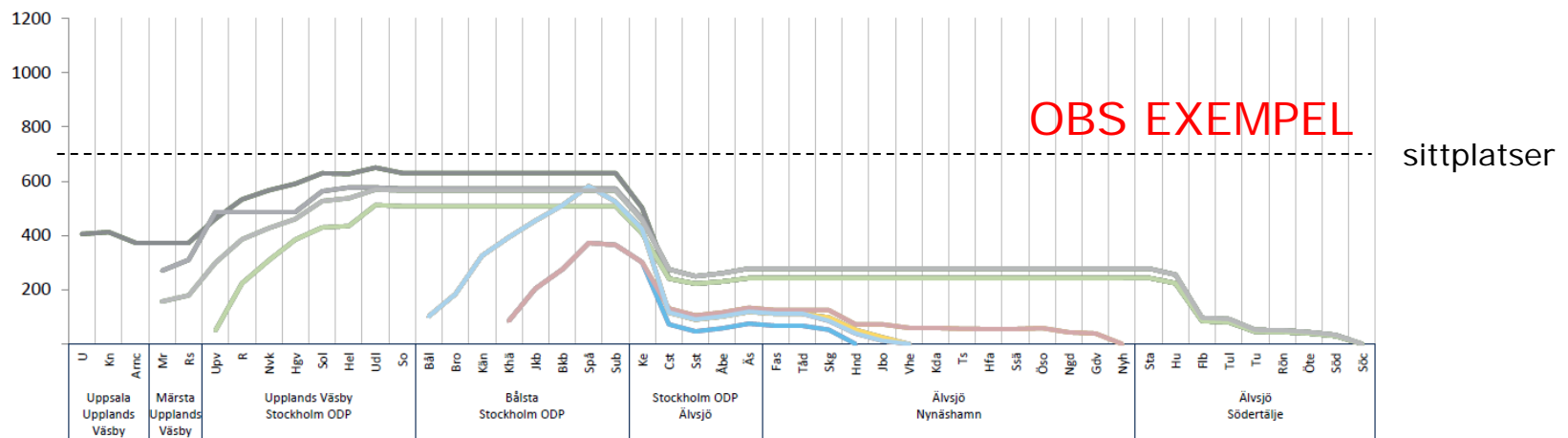
Trafikplanering för pendeltågen

- Strategi för pendeltågen
 - Högtrafiken – minska trängsel på tågen
 - Mellantrafiken – korta restider, 15 mintrafik
 - Lågtrafiken – utbudsökning till 15-mintrafik, med små medel
- Kostnadseffektivitet
 - Korta tåg med högre frekvens
 - Förlängning av linjer kombinerat med synkning av avgångstider

Trafikplanering för pendeltågen

- Metod - Belastningsanalyser av rusningen
 - Optimera tågordningar och linjesträckningar för att uppnå resenärsbalans (används inom tunnelbanan)

Lösningförslag 16-tåg belastningsgraf

PÅVERKAN KOMMUNER

- Möjligt utfall av föreslaget planeringsramverk

Kommuner - Nynäsbanan

Nynäshamn – förordade snabbpendeltåg

- Högtrafik:
 - Snabbtåg (5-10 min snabbare)
- Mellantrafik
 - Snabbtåg och direktförbindelse till Kista (5-10 min snabbare)
- Lågtrafik
 - Ingen förändring

Haninge – förordade snabbpendeltåg

- Högtrafik
 - Snabbtåg
- Mellantrafik
 - Snabbtåg och direktförbindelse till Kista dagtid (5 min snabbare)
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 30-mintrafik

Huddinge – förordade snabbpendeltåg

- Hög- och mellantrafik
 - Samma utbud
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 30-mintrafik

Stockholm (Farsta) – förordade jämn trafik

- Mellantrafik
 - Utökad trafik och direktförbindelse till Kista
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 30-mintrafik

Kommuner Södertäljelinjen

Södertälje – förordade snabbpendeltåg

- Direktförbindelse till Arlanda hela trafikdygnet
- Högtrafik
 - Snabbtåg och utökad trafik i högtrafik (5 min snabbare)
 - Tillkommande trafik hoppar över Östertälje
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik– idag 30-mintrafik

Salem – förordade jämn trafik

- Direktförbindelse till Arlanda hela trafikdygnet
- Högtrafik
 - samma utbud som idag
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 30-mintrafik

Botkyrka – förordade jämn trafik

- Direktförbindelse till Arlanda hela trafikdygnet
- Högtrafik
 - Direktförbindelse Tumba – Sundbyberg
 - Tullinge hoppas över med några tåg 6 tåg/h i st.f. 8 tåg/h
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 30-mintrafik

Kommuner Södertäljelinjen

Huddinge – förordade snabbpendeltåg

- Direktförbindelse till Arlanda hela trafikdygnet
- Högtrafik
 - Snabbtåg och utökad trafik i rusningen
 - Direktförbindelse Flemmingsberg/Huddinge – Sundbyberg
 - Stuvsta hoppas över med några tåg (6 tåg/h)
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvantstrafik – idag 30-mintrafik

Stockholm (Älvsjö, Årstaberget) – förordade jämn trafik

- Högtrafik
 - Längre tid med 16 tåg/h under rusningstrafik
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - 8 tåg/h i lågtrafik

Kommuner Mäljarbanan

Upplands Bro – förordade snabbpendeltåg, men uppehåll i Kallhäll

- Utveckling på sikt
 - Planeringsramverket möjliggör tätare trafik till Bro
- Högtrafik
 - Inga snabbtåg på Mäljarbanan
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Ingen förändring

Järfälla – förordade snabbpendeltåg, men uppehåll i Kallhäll

- Högtrafik
 - Inga snabbtåg på Mäljarbanan
 - Längre tid med 8 tåg/h under högtrafik
 - Direktförbindelse till Flemmingsberg i högtrafik
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvantstrafik – idag 30-mintrafik

Kommuner Mäljarbanan

Stockholm (Spånga) – förordade jämn trafik

- Högtrafik
 - Inga snabbtåg på Mäljarbanan
 - Längre tid med 8 tåg/h under högtrafik
 - Direktförbindelse till Flemmingsberg i högtrafik
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik –idag 30-mintrafik

Sundbyberg – förordade snabbpendeltåg,

- Högtrafik
 - Inga snabbtåg på Mäljarbanan
 - Längre tid med 8 tåg/h under högtrafik
 - Direktförbindelse till Flemmingsberg i högtrafik
- Mellantrafik
 - Ingen förändring
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik –idag 30-mintrafik

Kommuner Ostkustbanan

Solna – förordade snabbpendeltåg

- Högtrafik
 - Ulriksdal hoppas över 4 tåg/h i.st.f. 8 tåg/h
- Mellantrafik
 - Ulriksdal hoppas över 4 tåg/h i.st.f. 6 tåg/h
 - Direktförbindelse till Handen
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 23/7-minuterstrafik

Sollentuna – förordade jämn trafik

- Högtrafik
 - Häggvik, Norrviken och Rotebro hoppas över 4 tåg/h i.st.f. 8 tåg/h
- Mellantrafik
 - Häggvik, Norrviken och Rotebro hoppas över 4 tåg/h i.st.f. 6 tåg/h
 - Direktförbindelse till Handen
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 23/7-minuterstrafik

Att överväga i den fortsatta planeringen:

- Extra insatståg
- Se över direktbussarna

Kommuner Ostkustbanan

Upplands Väsby – förordade snabbpendeltåg

- Högtrafik
 - Snabbtåg (5-10 min snabbare) och stopptåg
- Mellantrafik
 - Snabbtåg (5-10 min snabbare) och stopptåg
- Lågtrafik
 - Kvartstrafik – idag 23/7-minuterstrafik

Sigtuna– förordade snabbpendeltåg

- Högtrafik
 - Snabbtåg (5-10 min snabbare)
- Mellantrafik
 - Snabbtåg (5-10 min snabbare) och stopptåg
- Ramverket säkerställer tågtrafik Märsta-Knivsta -Uppsala

